

EEN KOFFER VOL DROMEN

Welkom. Mijn naam is Anissa. Tot voor kort Anissa Oukhiar; inmiddels Buzhu. Daar schuilt een persoonlijke onderbouwing achter, om tot die specifieke naamswijziging te komen. Maar natuurlijk ga ik u vandaag niet uitgebreid vertellen hoe dat is gekomen. Nee. Ik wil u meenemen op een interreligieuze reis, die tegelijkertijd de naamswijziging verklaard. Op reis om een kijkje in de wereld te nemen van een Nederlandse jongere, met een verhaal. Een boodschap. En hopelijk, een boodschap die u raakt. Maar, al vóór dat we samen op reis gaan, wil ik u een essentiële vraag stellen:

- ***Waar droomt u van?***

U heeft post-its gekregen en een pen; denk er gerust over na, en op het moment dat u het antwoord denkt te hebben mag ik u het opschrijven en wordt uw post-it opgehaald. Deze worden verzameld en opgehangen, zodat u na afloop ieders droom kunt aanschouwen, na onze reis.

Zo. We zijn goed voorbereid om op reis te gaan. Maakt u zich geen zorgen over de bagage, ik zorg ervoor dat ik onze koffer vol dromen meeneem. Te beginnen met authentieke verhalen:

INTRO

Dit is het verhaal van Hamadi. Vroeger, begin jaren '60, kwam mijn opa Hamadi naar Nederland om als gastarbeider te werken. Hamadi woonde en werkte in hartje Nederland. In Nederland ontdekte hij zijn liefde voor Amsterdam, kon intens genieten van de natuur en beluisterde regelmatig zijn LP's van o.a. Beatles, Willeke Alberti en Julio Iglesias. Een van de belangrijkste doelen in het leven van Hamadi was niet alleen om zijn gezin te onderhouden, maar hen ook in normen en waarden te onderwijzen en doorgaans te inspireren met tolerantie. En hen het pad der leven te laten bewandelen met verantwoordelijkheid. Hierbij enkele verhalen ter illustratie van zijn daadkracht. Deze verhalen wil ik vandaag met u delen. Van mens op mens.

Verhaal I

We wanen ons terug in 1964. Samen met zes andere lotgenoten, Marokkaanse arbeiders in Nederland, deelde en huurde Hamadi Buzhu, mijn opa, een kamer onder bij een Utrechtse. Hoewel de kamer onpraktisch was en de hoeveelheid oppervlakte aan vierkante meter op een hand te tellen waren, was Hamadi ontzettend dankbaar. Die dankbaarheid uitte Hamadi door een tal van daden. Maar een van de belangrijkste dagelijkse praktijken voor Hamadi, was dankbaar zijn en daarover na te blijven denken.. Kortom: reflectie en delen was belangrijk. Hoe gebeurde dat dan? Samen eten, samen filosoferen, samen bidden/ toenadering zoeken tot God, samen reflecteren kortom: de essentie van het gemeenschappelijke is het samen LEVEN. In een muffe kamer met z'n zessen het gebed verrichten leek geen sprankeling noch spirituele

waarde toe voegen, vond Hamadi. Vastberaden dat hij was, ging hij met zijn zes lotgenoten op pad, in een vreemd land waarvan hij de taal amper beheerste, om vervolgens uit te komen bij een kerk. Een kerk. Hamadi bracht een interreligieuze dialoog op gang door alle onderhuidse taboes te doorbreken. Voor de kerkbezoekers nieuw, voor andere moslims niet een vanzelfsprekendheid. Voor andere moslims was dit vreemd: een klassiek voorbeeld van het Nederlandse gezegde 'Wat de boer niet kent, dat eet hij niet.', Hamadi keek door het taboe heen en zag kansen. Want, feiten wezen erop dat er geen gebedshuis was. De eerste kans die hij in zag was dat ieder religieus boek pleit voor liefde, dus waarom niet in de kerk het islamitische gebed verrichten? Al gauw verzamelde Hamadi mensen om zich heen die zijn moed als inspirerend beschouwden. Op slot van rekening bracht dit avontuur hem naar een tweede kans die hij zag: op naar de wethouder. Want, zei Hamadi eens tegen zijn oudste dochter, mijn tante Malica: "Eigenlijk is Nederland een islamitisch land. Je hebt er zoveel rechten en van wieg tot graf wordt er voor mensen gezorgd." Daarmee refereerde Hamadi naar de basis normen en waarden binnen de Islam. – Behandel anderen zoals je zelf zou worden behandeld.

Het bezoek aan de wethouder resulteerde in korte tijd in de eerste moskee in Utrecht, al dan een van de eersten in Nederland, opgericht, aan de Bemuurde Weerd.

Verhaal II:

We passeren 1964. Hamadi's gezin is inmiddels overgevlogen uit het Spaans Marokkaanse Melilla en bovendien is Hamadi geen gastarbeider meer. Hij is ondernemer. Met weinig middelen, veel wilskracht, en jawel: een koffer gepropt vol dromen, dook Hamadi in het diepe om een van de eerste Islamitische slagerijen in Nederland te openen, in hartje Amsterdam. Wat een enorme groei had Hamadi door mogen maken.

Een mooi voorbeeld van zijn nuchtere instelling, komt mooi naar voren in een conversatie tussen Hamadi en mijn tante Malica, vind ik het volgende:, zijn wijze en oudste dochter:

H: 'Zou je aan de Janskerk, op de bloemenmarkt, bloemen willen kopen, lieve koningin (Malica betekent koningin)?'

M: 'Pap, waarom moeten we elke week bloemen hebben?'

H: ' Die bloemen, mijn lieve dochter, die bloemen zijn magisch. Ook al kom je alleen in de gastkamer beneden om de gordijnen te openen of sluiten, jouw hart zal glimlachen van vreugde bij het aanschouwen van die prachtige bloemen.'

Dit verhaal vertolkt Malica, mijn tante, regelmatig. Waarom? Omdat het een klassiek en simpel voorbeeld is van hoe belangrijk eenvoud voor hem is geweest. De meest voor de hand liggende dingen in het leven, wist Hamadi op een hoog waardierend niveau te brengen. nederigheid en compassie. Compassie Centraal stond de niet alleen naar de medemens, maar ook naar de natuur en in mijn ogen ook het fenomeen tijd. Ik vind het fascinerend dat de tijd

vliegt als je plezier hebt en geniet, maar de tijd oh-zo-traag verloopt op het moment dat er zich uitdagingen aandienen. Juist in de tijden van tegenslag en uitdagingen is het cruciaal om dit soort kleine geluismomenten te verankeren. Geluk is een bijproduct. Het is niet het doel op zich in het leven- althans dat was het niet voor Hamadi.

Interpretatie teksten Bijbel en Koran:

Interpretatie Bijbel: De belofte die God aan Abraham en Sara doet, een zoon, is een wens voor hen beiden. Abraham heeft het voorrecht dat God direct tot hem spreekt en ziet dit als kans. Dit is zijn kans om verantwoordelijkheid te dragen over zijn nakomelingen- de belofte van God.

Interpretatie Koran: de interpretatie van de eerste vers rust op het feit dat ieder mens gerespecteerd dient te worden. Gelovig of ongelovig, conform de wetten van de Koran: we staan met elkaar in verbinding van mens tot mens. Dat een mens wel of niet in Allah en Mohammed gelooft, staat los van het mens zijn. Kortom: de essentie voor deze openbaring is respect en tolerantie. De overlevering wat betreft nederigheid interpreteer ik als nederigheid in de zin van gelijkwaardigheid naar andere mensen toe. Wat is nederigheid eigenlijk? In mijn ogen kun je er twee kanten mee op. Enerzijds in een context waarin je je onderdanig opstelt en anderzijds zoals Hamadi in het leven stond: namelijk,, bescheiden. Terug naar de overlevering: nederigheid in deze overlevering is een voorbeeld van bescheiden opstellen ten opzichte van anderen. Kortom: we zijn allen gelijkwaardig.

Verhaal III

In een kort tijdsbestek van nog geen decennia heeft Hamadi zich als Nederlandse ondernemer ontpopt. Even terugspoelen naar begin jaren '60: in een eerder verhaal vertelde ik dat Hamadi een zolderkamer deelde met zes lotgenoten, Marokkaanse gastarbeiders. Deze kamer huurde hij mede bij een Utrechtse. Deze dame heeft veel voor hem betekent, ook al was het feitelijk een transactie die zij deelden. Zij verhuurde de kamer en Hamadi was een van de zeven huurders die maandelijks een X bedrag betaalden. Toch heeft zij veel voor hem betekent. Jaarlijks keerde Hamadi terug naar zijn oude verhuurder, met een bedankje. Een pure blijk van waardering en dankbaarheid.

Mijn Verhaal

Dit laatste verhaal, is er niet eentje uit 60er of 70ere jaren. Niet zo heel lang geleden, had ik ook een kans gegrepen. Ik kon me één jaar lang fulltime ontwikkelen en inzetten voor een betere positie van Nederlandse jongeren. Gedurende zo'n jaar werken kom je natuurlijk in contact met veel andere jongeren. Veel is me van het jaar bijgebleven, maar vooral ook enig moment waarop een dame me vroeg waarom ik deed wat ik deed. Ik was vooral gewend dat er vragen op me afgevuurd werden zoals: "Wat doe je?", "Wat studeer je?". "Waar werk je?" etc. Waarom doe je wat je doet- deze vraag had me geraakt. Tegelijkertijd moest ik denken aan wat mijn

oma altijd tegen me zei. "Wie integer is en zuivere dingen doet, wordt gezegend en ontmoet de juiste mensen."

Terug naar de vraag die op me afgevuurd werd: waarom doe ik wat ik doe? Ik heb daar nog even staan na denken, al voor ik antwoord kon geven. Het antwoord op deze vraag beantwoord tegelijkertijd de vraag die ik u aan het begin stelde: waar droom ik van? Ik droom constant van allerlei doelen die ik wil halen, zaken of relaties die ik belangrijk vind, waar ik energie van krijg, waar ik het warm van krijg. In al die dromen heb ik een rode draad ontdekt. Die rode draad is dat ik wil zijn. Ik wil in het moment leven. Leven, genieten, geven, voelen, ervaren, waarnemen, vallen, opstaan en doorgaan. Allemaal zoals mijn opa, mijn rolmodel, ook heeft gedaan. De islam speelt daarbij een essentiële rol, immers, komen daar de waarden waar ik het vanmiddag uitgebreid over heb gehad vandaan. Rust vind ik terug in het gebed, in verhalen uit overleveringen. Ieder verhaal heeft haar eigen karakter die ik met me mee draag als levenskompas. Een persoonlijke filosofie die ik uit de Koran geïnterpreteerd heb, is het eerste woord uit de eerste openbaring. Die begint namelijk met 'Iqra' oftewel 'lees'. Mijn interpretatie: lees om je te leren. Lees om je te ontwikkelen. LEES om te kunnen 'zijn'.

Afsluiting

Een wispelturige en af en toe ongeduldige dromer. Ik ben Anissa Buzhu- dezelfde persoonlijkheid, nieuwe identiteit. Waarom? Ik heb u meegenomen in verhalen die me doorgaans inspireren. Ik heb Hamadi nooit fysiek ontmoet, Hamadi overleed 6 maart 1989 Tegelijkertijd voel ik dat ik hem mijn hele leven ken. Hij is voor mij een veelbetekenende rolmodel. Daarom heb ik besloten om zijn naam te dragen. Ik voel mij ten diepste geïdentificeerd met Hamadi- mijn opa.

Goed. De bijbel kent tien geboden. De koran vijf zuilen. Vandaag sluit ik, Anissa Buzhu, deze preek met drie lessen uit historische familie verhalen:

- Eenvoud (geluk en waardering halen uit simpele momenten in het leven)
- Verantwoordelijkheid (over jouw keuzes. Er is altijd een keuze in het leven. En kansen genoeg om voor te kiezen).
- Kwetsbaarheid (Door je kwetsbaar open te stellen, voel je wie je bent en is tegelijkertijd de sleutel om in verbinding te komen met anderen).